

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

BS/48/2008

SYTUACJA W OPIECE ZDROWOTNEJ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

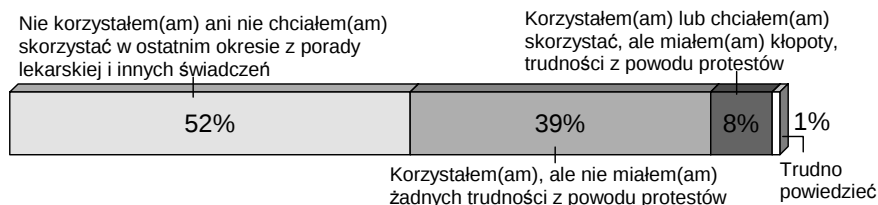
WARSZAWA, MARZEC 2008

PRZEDRUK I ROZPOWSZECZNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

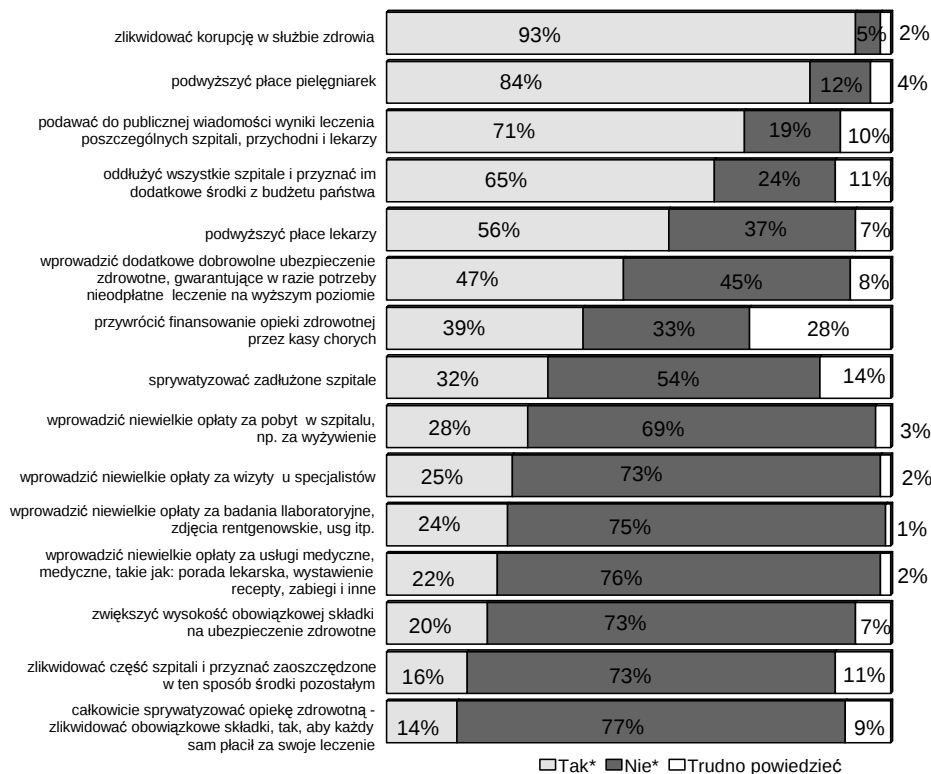

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
12 października 2007 roku

CZY KORZYSTAJĄC ALBO CHCĄC SKORZYSTAĆ Z PORADY LEKARSKIEJ LUB INNYCH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH W OSTATNIM OKRESIE MIAŁ(A) PAN(I) KŁOPOTY Z ICH UZYSKANIEM, SPOWODOWANE PROTESTAMI I STRAJKAMI LEKARZY LUB INNEGO PERSONELU, CZY TEŻ NIE?

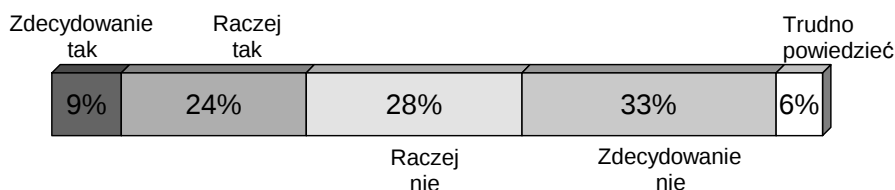

CZY ZGADZA SIĘ PAN(I) CZY TEŻ NIE ZGADZA ZE STWIERDZENIEM, ŻE - ABY KAŻDEMU OBYWATELOWI W NASZYM KRAJU ZAPEWNIĆ WŁAŚCIWĄ OPIEKĘ ZDROWOTNĄ - NALEŻY:

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”

POWSZECHNE UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE NIE OBEJMUJE WSZYSTKICH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH. CZY ZDECYDOWAŁ(A)BY SIĘ PAN(I) NA OPŁACANIE **DODATKOWEGO DOBROWOLNEGO UBEZPIECZENIA**, ABY MIEĆ ZAGWARANTOWANE W RAZIE POTRZEBY NIEODPŁATNE LECZENIE NA WYŻSZYM POZIOMIE ORAZ W TAKICH PRZYPADKACH, KTÓRYCH NIE OBEJMUJE OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE?

Napięta sytuacja w polskim systemie opieki zdrowotnej, która utrzymuje się od wielu miesięcy, skłania do pytań, w jakim stopniu strajki pracowników służby zdrowia utrudniają życie pacjentom i które formy protestów są społecznie aprobowane. Interesujące jest także, w jakich działaniach Polacy upatrują szansy poprawy systemu ochrony zdrowia.

TRUDNOŚCI Z UZYSKANIEM ŚWIADCZEŃ MEDYCZNYCH W ZWIĄZKU Z PROTESTAMI

W okresie poprzedzającym nasz lutowy sondaż¹ prawie połowa dorosłych Polaków (47%) miała potrzebę skorzystania z porady lekarskiej lub innych świadczeń zdrowotnych. Spośród tych osób co szósta (17%, 8% ogółu ankietowanych) napotkała trudności z dostępem do opieki medycznej ze względu na strajki i protesty.

Tabela 1

Czy korzystając albo chcąc skorzystać z porady lekarskiej lub innych świadczeń zdrowotnych w ostatnim okresie miał(a) Pan(i) kłopoty z ich uzyskaniem, spowodowane protestami i strajkami lekarzy lub innego personelu, czy też nie?	Odpowiedzi			
	ogółu respondentów		osób, które korzystały z opieki zdrowotnej	
	VI 2007	II 2008	VI 2007 (N=248)	II 2008 (N=547)
	w procentach			
Nie korzystałem(am) ani nie chciałem(am) skorzystać w ostatnim okresie z porady lekarskiej i innych świadczeń	71	52	-	-
Korzystałem(am), ale nie miałem(am) żadnych trudności z powodu protestów	21	39	76	81
Korzystałem(am) lub chciałem(am) skorzystać, ale miałem(am) kłopoty, trudności z powodu protestów	7	8	24	17
Trudno powiedzieć	1	1	0	2

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (213) zrealizowano w dniach 1–4 lutego 2008 roku na liczącej 1137 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

To samo pytanie zadawaliśmy w badaniu zrealizowanym w czerwcu ubiegłego roku. Wtedy z opieki lekarskiej korzystało znacznie mniej osób (okres letni niewątpliwie bardziej sprzyja zdrowiu niż zimowy), jednak ogólnie tyle samo co obecnie twierdziło, że miało problemy z uzyskaniem świadczeń medycznych (w lutym stanowiły one znacznie mniejszy niż w czerwcu odsetek korzystających z opieki zdrowotnej). Zatem – mimo nasilonego ze względu na zimę ruchu w placówkach opieki zdrowotnej – pacjenci nie odczuli większych niedogodności związanych ze strajkami niż latem ubiegłego roku.

O trudnościach najczęściej mówili ankietowani z wyższym wykształceniem, należący do kadry kierowniczej i inteligencji, renciści oraz mieszkańcy miast średniej wielkości (liczących od 20 do 100 tys. ludności).

STOSUNEK DO RÓŻNYCH FORM PROTESTÓW

Protesty przybierają różne formy, jednak najczęściej nie są one społecznie aprobowane. Poparcie większości badanych (82%) uzyskuje jedynie protest polegający na oflagowaniu lub oplakatowaniu budynku szpitala, przychodni itp. Znacznie mniejsze grupy respondentów dopuszczają stosowanie takich form, które mogą być dotkliwe dla pacjentów: niewypełnianie druków i sprawozdań dla NFZ akceptuje tylko około jednej czwartej badanych (27%), a co piąty (21%) – przerwanie pracy na kilka godzin. Grupowe zwalnianie się z pracy jako formę nacisku popiera nieco więcej niż co szósty ankietowany (16%). Nieprzyjmowanie pacjentów w placówkach opieki zdrowotnej, z wyjątkiem przychodni i oddziałów dziecięcych, ginekologicznych i położniczych, onkologicznych i pomocy doraźnej (pogotowia) aprobuje co dziesiąty respondent (10%), niewypisywanie zwolnień lekarskich i zaświadczeń na właściwym formularzu ZUS – co jedenasty (9%), a branie urlopów przez większość lub wszystkich lekarzy w danej placówce – co dwunasty (8%).

Nie więcej niż co dwudziesta osoba akceptuje takie formy protestu, jak: nieudzielanie pomocy lekarskiej z wyjątkiem najcięższych przypadków – to znaczy pracę jak na ostrym dyżurze (5%), przesuwanie planowych zabiegów na późniejsze terminy (5%), niewypisywanie kart zgonu (4%) oraz niewypisywanie recept refundowanych przez NFZ, co zmusza pacjentów do większych wydatków na leki (3%).

Tabela 2

Czy pracownicy publicznej opieki zdrowotnej – lekarze, pielęgniarki i inni – powinni (czy też nie powinni) stosować takie formy protestu, jak*:	Powinni							Nie powinni						
	V '93	XI '96	I '07	II/III '99	V '06	VI '07	II '08	V '93	XI '96	I '97	II/III '99	V '06	VI '07	II '08
	w procentach													
– oflagowanie i oplakatowanie budynku	-	-	-	84	82	85	82	-	-	-	12	13	13	15
– niewypełnianie druków i sprawozdań dla kas chorych / dla NFZ	-	-	-	30	34	37	27	-	-	-	57	56	53	64
– przerwanie pracy przychodni lub pracowni na kilka godzin	-	-	-	-	32	34	21	-	-	-	-	63	61	75
– grupowe zwalnianie się z pracy na znak protestu	-	-	-	-	21	22	16	-	-	-	-	69	69	76
– nieprzyjmowanie pacjentów w placówkach służby zdrowia / opieki zdrowotnej, z wyjątkiem przychodni i oddziałów dziecięcych, ginekologicznych i położniczych, onkologicznych i pomocy doraźnej (pogotowia)	-	-	-	9	18	20	10	-	-	-	86	78	74	87
– niewypisywanie zwolnień lekarskich L-4 / zwolnień lekarskich i zaświadczeń na właściwym formularzu ZUS	19	22	15	25	17	21	9	80	70	76	67	77	72	85
– branie równocześnie urlopów przez większość lub wszystkich lekarzy w danej placówce (masowe urlopy)	-	-	-	-	19	16	8	-	-	-	-	74	76	87
– nieudzielanie pomocy lekarskiej z wyjątkiem najcięższych przypadków (tzn. praca jak na ostrym dyżurze)	12	6	6	10	9	12	5	88	91	90	86	88	83	93
– przesuwanie planowych zabiegów na inne, późniejsze terminy	-	-	-	-	9	11	5	-	-	-	-	86	84	91
– niewydawanie aktów zgonu / niewypisywanie kart zgonu pacjentów	-	-	5	-	8	10	4	-	-	91	-	87	84	91
– niekompletne wypisywanie recept / niewypisywanie recept refundowanych przez NFZ – co oznacza, że apteka może zażądać zapłaty pełnej ceny leku, bez zniżki	-	-	-	6	6	8	3	-	-	-	88	89	88	94
Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”														

* W latach 1993–1999 pytanie zaczynało się: „Czy pracownicy służby zdrowia powinni (czy też nie powinni) stosować takie formy protestu, jak:”

Od czerwca ubiegłego roku poparcie dla wszystkich wymienionych form protestu znacząco zmalało (nawet o kilkanaście punktów procentowych). Na zbliżonym do ubiegłorocznego poziomie pozostała jedynie akceptacja dość biernego zaznaczania swojego niezadowolenia, tzn. oflagowania i oplakatowania budynków.

MOŻLIWOŚCI POPRAWY SYTUACJI

Osobom biorącym udział w badaniu przedstawiliśmy listę kilkunastu działań dotyczących systemu opieki medycznej, w tym również wzajemnie się wykluczających, i poprosiliśmy o ich ocenę w kontekście możliwego usprawnienia tego systemu, a szczególnie zapewnienia opieki zdrowotnej każdemu mieszkańcowi Polski.

Prawie nikt spośród ankietowanych nie miał wątpliwości, że polepszeniu sytuacji w tym zakresie pomogłoby zlikwidowanie korupcji w służbie zdrowia – 93% z nich uznało to za działanie pożądane, a tylko 5% było przeciwnego zdania. W opinii zdecydowanej większości respondentów (84%), należałoby też podwyższyć płace pielęgniarek; co ósmy respondent (12%) nie uważa tego za dobre rozwiązanie. Znacznie mniej badanych (56%) wierzy natomiast, że sposobem na poprawę sytuacji jest podwyżka płac lekarzy, a prawie dwie piąte (37%) jest przeciwnego zdania. Większość ankietowanych (71%) wyraziła też opinię, że należałoby podawać do publicznej wiadomości wyniki leczenia uzyskane przez poszczególne szpitale, przychodnie i lekarzy; brakiem wiary w pozytywne skutki zastosowania takiego rozwiązania wykazało się 19% respondentów.

Tabela 3

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
	w procentach				
– zlikwidować korupcję w służbie zdrowia	78	15	2	3	2
– podwyższyć płace pielęgniarek	36	48	7	5	4
– podawać do publicznej wiadomości wyniki leczenia poszczególnych szpitali, przychodni i lekarzy	40	31	13	6	10
– podwyższyć płace lekarzy	18	38	21	16	7

W ciągu roku, który minął od ostatniego badania na ten temat, znacząco (o 13 punktów procentowych) zmniejszyła się liczba osób, które uważają podwyżkę płac lekarzy za sposób na zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej w Polsce. Minimalnie zmalało też poparcie dla podwyższenia płac pielęgniarek. W odniesieniu do zwalczania korupcji i upubliczniania rezultatów pracy poszczególnych placówek opieki zdrowotnej oraz lekarzy ankietowani wykazują się większym zdecydowaniem niż w marcu ubiegłego roku.

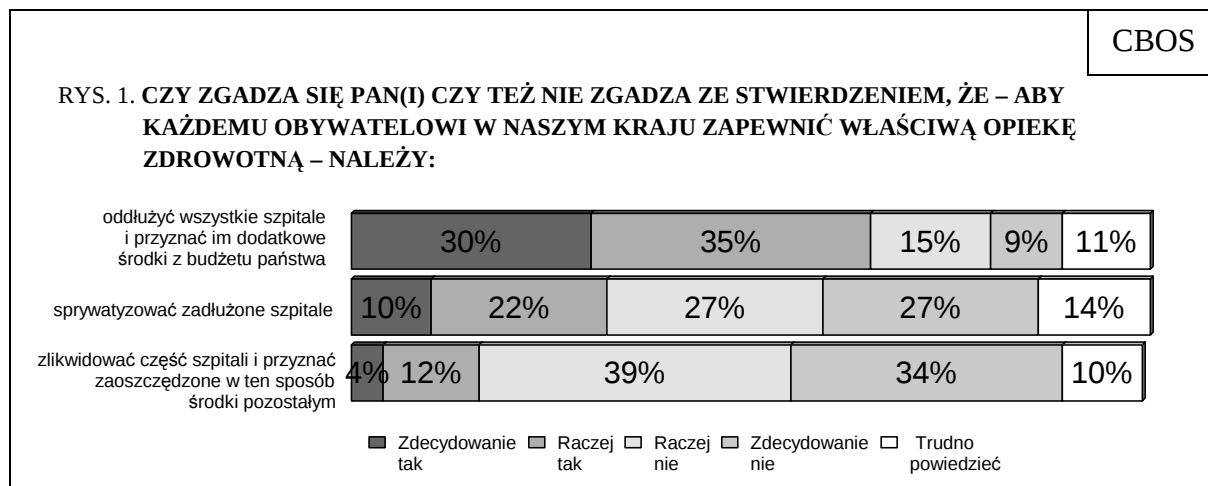
Tabela 4

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Tak*		Nie*		Trudno powiedzieć	
	III '07	II '08	III '07	II '08	III '07	II '08
	w procentach					
– zlikwidować korupcję w służbie zdrowia	91	93	4	5	5	2
– podwyższyć płace pielęgniarek	86	84	8	12	5	4
– podawać do publicznej wiadomości wyniki leczenia poszczególnych szpitali, przychodni i lekarzy	68	71	15	19	17	10
– podwyższyć płace lekarzy	69	56	22	37	9	7

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”

Opinie o konieczności zlikwidowania korupcji nie są w znaczący sposób zróżnicowane ze względu na cechy socjodemograficzne ankietowanych. Natomiast podwyższenie płac pracowników opieki zdrowotnej jako sposób na poprawę sytuacji znajduje więcej akceptacji wśród mieszkańców największych miast (powyżej 500 tysięcy ludności), osób ze średnim lub wyższym wykształceniem, zajmujących wysoką pozycję zawodową i dobrze oceniających swoją sytuację materialną. Ponadto młodszy badani częściej niż starsi byliby skłonni przyznać lekarzom wyższe wynagrodzenia. Mniejsze poparcie ma natomiast ten pomysł wśród robotników niewykwalifikowanych, rencistów, osób gorzej wykształconych i znajdujących się w złej sytuacji materialnej. Podawanie do wiadomości publicznej wyników leczenia uzyskanych przez poszczególne szpitale, przychodnie i lekarzy ankietowani uważają za rozwiązanie korzystne dla systemu opieki zdrowotnej tym częściej, im lepiej są wykształceni, natomiast mniejszą popularnością cieszy się ono wśród rolników i rencistów (patrz tabele aneksowe).

Na przedstawionej liście działań znalazło się też kilka propozycji dotyczących szpitali, z których liczne borykają się z trudnościami finansowymi. Dwie trzecie ankietowanych (65%) uznało, że dobrym rozwiązaniem tej sytuacji byłoby oddłużenie wszystkich szpitali oraz podwyższenie nakładów na nie z budżetu państwa, jednak prawie co czwarta osoba (24%) była przeciwnego zdania. Prywatyzacja zadłużonych szpitali w opinii ponad połowy badanych (54%) nie jest drogą do zapewnienia wszystkim Polakom właściwej opieki medycznej, choć co trzecia osoba (32%) uznała ten pomysł za dobry. Z największym oporem respondentów spotkała się propozycja zlikwidowania części szpitali i rozdysponowania oszczędzonych środków między pozostałe – prawie trzy czwarte z nich (73%) uznało, że nie poprawiłoby to funkcjonowania opieki zdrowotnej, a tylko 16% było odmiennego zdania.

Od czasu ostatniego pomiaru na ten temat, realizowanego w marcu 2007 roku, przybyło osób, które wymienione rozwiązania dotyczące szpitali uważają za nieskuteczne dla poprawy sytuacji w opiece zdrowotnej. Nie zmieniły się natomiast odsetki ankietowanych uważających za dobre pomysły prywatyzację zadłużonych szpitali i/lub likwidację ich części w celu dofinansowania pozostałych. Ubyło osób akceptujących dalsze oddłużanie szpitali i zwiększanie nakładów na nie z budżetu państwa. Podobnie jak w przypadku zagadnień omawianych wcześniej – od ubiegłego roku ubyło osób niemających wyrobionej opinii na temat potrzebnych zmian w systemie funkcjonowania szpitali.

Tabela 5

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Tak*		Nie*		Trudno powiedzieć	
	III '07	II '08	III '07	II '08	III '07	II '08
	w procentach					
– oddłużyć wszystkie szpitale i przyznać im dodatkowe środki z budżetu państwa	69	65	18	24	13	11
– sprywatyzować zadłużone szpitale	31	32	47	54	23	14
– zlikwidować część szpitali i przyznać zaoszczędzone w ten sposób środki pozostałym	16	16	67	73	17	11

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”.

Przeciwników oddłużania szpitali i zwiększania na nie nakładów z budżetu częściej można spotkać wśród mężczyzn, a ponadto wśród osób lepiej wykształconych i dobrze sytuowanych, a także pracujących na własny rachunek, kadry kierowniczej i inteligencji oraz rolników. Zwolenników tego rozwiązania jest natomiast więcej niż przeciętnie wśród ankietowanych młodych (poniżej 35 roku życia), szczególnie zaś w grupie uczniów

i studentów, a także wśród bezrobotnych i pracowników fizyczno-umysłowych. Prywatyzacja zadłużonych szpitali lub ich likwidacja i dofinansowanie pozostałych to z kolei rozwiązania, które częściej są popierane przez osoby dobrze sytuowane i wykształcone, badanych należących do kadry kierowniczej i inteligencji, pracujących na własny rachunek, respondentów z dużych miast (od 101 do 500 tysięcy mieszkańców); znacznie rzadziej niż przeciętnie te rozwiązania mają natomiast zwolenników wśród ankietowanych najstarszych (powyżej 64 roku życia), słabo wykształconych, rolników (patrz tabele aneksowe).

Wprowadzenie nawet niewielkich opłat za niektóre usługi medyczne nie jest, zdaniem zdecydowanej większości respondentów (od 69% do 76%), sposobem na zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej każdemu mieszkańcowi Polski. Drobne opłaty za pobyt w szpitalu akceptuje więcej niż co czwarta osoba (28%), inne – jak np. za wizyty u specjalistów, badania laboratoryjne czy wystawienie recepty – nieco mniej (od 25% do 22%).

Tabela 6

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy wprowadzić niewielkie opłaty za:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
	w procentach				
– pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie	6	22	32	37	3
– wizyty u specjalistów	5	20	36	37	2
– badania laboratoryjne, zdjęcia rentgenowskie, usg itp.	5	19	36	39	1
– usługi medyczne, takie jak: porada lekarska, wystawienie recepty, zabiegi i inne	6	16	36	41	2

O to, czy wprowadzenie drobnych opłat za niektóre usługi medyczne mogłoby posłużyć usprawnieniu funkcjonowania opieki zdrowotnej, również pytaliśmy wcześniej. W porównaniu z ostatnim pomiarem zwiększyła się (o 3 do 4 punktów procentowych) liczba osób, które akceptują takie rozwiązania, i obecnie jest znacząco wyższa niż cztery lata temu. Nie należy jednak zapominać, że nadal około trzech czwartych Polaków sprzeciwia się wszystkim tym rozwiązaniom, twierdząc, że nie zapewnią one każdemu obywatelowi właściwej opieki zdrowotnej.

Tabela 7

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną należy wprowadzić niewielkie opłaty za:	Tak				Nie				Trudno powiedzieć			
	XI '03	IX '04	III '07	II '08	XI '03	IX '04	III '07	II '08	XI '03	IX '04	III '07	II '08
	w procentach											
– pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie	16	13	24	28	79	83	72	69	5	3	4	2
– wizyty u specjalistów	15	15	21	25	80	82	74	73	5	3	5	2
– badania laboratoryjne, zdjęcia rentgenowskie, usg itp.	14	12	21	24	81	86	75	75	5	2	4	1
– usługi medyczne, takie jak: porada lekarska, wystawienie recepty, zabiegi i inne	11	11	19	22	84	87	77	76	5	3	4	2

* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”.

Wszystkie propozycje wprowadzenia niewielkich opłat za różne usługi medyczne spotykają się z tym większą akceptacją, im wyższy jest poziom wykształcenia badanych oraz im lepsza ich ocena własnej sytuacji materialnej. Zwolennikami takich rozwiązań w większym stopniu niż pozostali są też ankietowani osiągający najwyższe dochody, natomiast przeciwnikami – osoby najstarsze, najgorzej sytuowane i robotnicy niewykwalifikowani. Opłatom za pobyt w szpitalu i badania laboratoryjne częściej niż przeciętnie sprzeciwiają się też emeryci i renciści, a opłatom za usługi medyczne – takie jak wizyta lekarska czy zabieg – emeryci i rolnicy (patrz tabele aneksowe).

Badani mają podzielone opinie o możliwościach wprowadzenia dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego jako recepty na lepszą dostępność opieki zdrowotnej dla wszystkich – popiera takie rozwiązanie 47% badanych, a 45% jest przeciwnego zdania. Akceptujący przywrócenie finansowania przez kasy chorych (39%) przeważają nad tymi, którzy tego rozwiązania nie popierają (33%), jednak w tej kwestii więcej niż co czwarta osoba (28%) nie ma wyrobionej opinii. Respondenci w większości nie zgadzają się ze stwierdzeniami, że poprawa funkcjonowania służby zdrowia w zakresie jej dostępności dla każdego obywatela mogłaby nastąpić w wyniku zwiększenia obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne (73%) czy też całkowitej prywatyzacji opieki zdrowotnej, zakładającej, że każdy płaciłby sam za swoje leczenie (77%). Akceptujący wprowadzenie tych rozwiązań to odpowiednio 20% i 14% badanych.

Tabela 8

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
	w procentach				
– wprowadzić dodatkowe dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, gwarantujące w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie	15	32	22	23	8
– przywrócić finansowanie opieki zdrowotnej przez kasy chorych	13	26	20	13	28
– zwiększyć wysokość obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne	4	16	35	38	7
– całkowicie sprywatyzować opiekę zdrowotną – zlikwidować obowiązkowe składki, tak aby każdy sam płacił za swoje leczenie	6	8	30	47	9

Od ubiegłego roku przybyło osób twierdzących, że wprowadzenie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego mogłoby usprawnić działanie systemu opieki zdrowotnej (o 4 punkty procentowe), oraz takich, które nie zgadzają się, że na poprawę sytuacji mogłoby wpłynąć przywrócenie kas chorych (o 7 punktów) albo całkowita prywatyzacja opieki zdrowotnej (o 4 punkty).

Tabela 9

Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że – aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną – należy:	Tak*		Nie*		Trudno powiedzieć	
	III '07	II '08	III '07	II '08	III '07	II '08
	w procentach					
– wprowadzić dodatkowe dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, gwarantujące w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie	43	47	45	45	11	8
– przywrócić finansowanie opieki zdrowotnej przez kasy chorych	41	39	26	33	33	28
– zwiększyć wysokość obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne	20	20	71	73	9	7
– całkowicie sprywatyzować opiekę zdrowotną – zlikwidować obowiązkowe składki, tak, aby każdy sam płacił za swoje leczenie	16	14	73	77	12	9

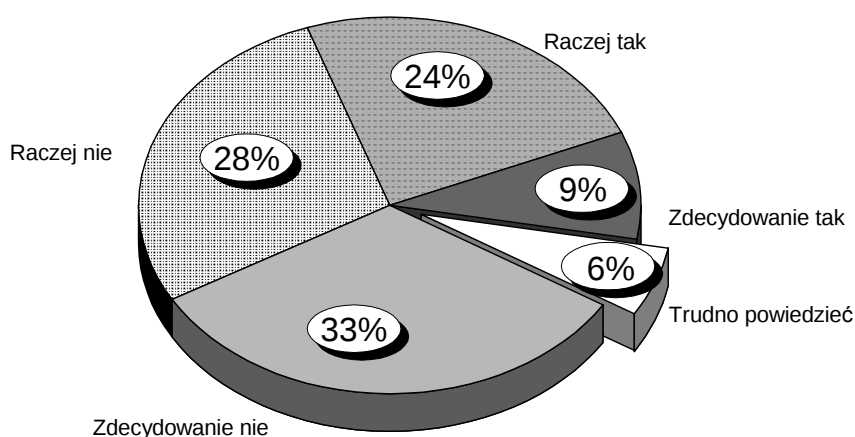
* Zsumowane odpowiedzi „Zdecydowanie tak” i „Raczej tak” oraz „Zdecydowanie nie” i „Raczej nie”.

Wprowadzenie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia jako sposób naprawy sytuacji w opiece zdrowotnej jest tym popularniejsze, im ankietowani są młodszy, lepiej wykształceni i im lepiej oceniają swoją sytuację materialną. Ponadto znacznie częściej popierają je ci, którzy osiągają najwyższe dochody, prowadzą własną działalność gospodarczą, uczniowie i studenci, rzadziej zaś – najgorzej sytuowani, robotnicy niewykwalifikowani, rolnicy, emeryci i renciści. Prywatyzacja opłat za opiekę zdrowotną w celu poprawy w tej dziedzinie ma więcej niż przeciętnie zwolenników wśród osób najlepiej wykształconych, należących do kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracowników fizyczno-umysłowych, a także tym więcej, im lepsza ocena sytuacji materialnej ankietowanych. Przeciwników tego rozwiązania jest szczególnie wielu wśród najstarszych badanych, rolników, osób źle sytuowanych i źle oceniających swoje warunki materialne. Pomysł przywrócenia finansowania opieki zdrowotnej przez kasy chorych jest tym częściej kontestowany, im lepiej badani są wykształceni (im gorzej, tym więcej osób niemających wyrobionej opinii na ten temat). Szczególnie wielu respondentów, którzy nie uważają kas chorych za dobry środek poprawy sytuacji, jest wśród kadry kierowniczej i inteligencji oraz pracowników umysłowych niższego szczebla. Ankietowani tym częściej uznają podwyższenie wysokości obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne za dobry pomysł, im lepiej są wykształceni i w im większej miejscowości mieszkają; częściej niż przeciętnie są to również osoby dobrze sytuowane oraz uczniowie i studenci, rzadziej zaś – badani najstarsi i rolnicy (patrz tabele aneksowe).

GOTOWOŚĆ PONOSZENIA DODATKOWYCH KOSZTÓW ZA OPIEKĘ ZDROWOTNĄ

Badanych zapytaliśmy również o to, czy oni sami zdecydowaliby się na opłacanie dodatkowego ubezpieczenia, aby w razie potrzeby mieć zagwarantowane nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie oraz w takich przypadkach, których nie obejmuje obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne. Obecnie co trzeci Polak (33%) byłby skłonny wykupić dodatkowe ubezpieczenie, większość zaś (61%) nie zdecydowałaby się na takie rozwiązanie. Odsetek osób, które gotowe byłyby wykupić takie ubezpieczenie (33%), jest niższy od odsetka tych, którzy uważają, że wprowadzenie go na zasadzie dobrowolności usprawniłoby funkcjonowanie służby zdrowia (47%).

RYS. 2. POWSZECHNE UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE NIE OBEJMUJE WSZYSTKICH ŚWIADCZEŃ ZDROWOTNYCH. CZY ZDECYDOWAŁ(A)BY SIĘ PAN(I) NA OPŁACANIE DODATKOWEGO DOBROWOLNEGO UBEZPIECZENIA, ABY MIEĆ ZAGWARANTOWANE W RAZIE POTRZEBY NIEODPŁATNE LECZENIE NA WYŻSZYM POZIOMIE ORAZ W TAKICH PRZYPADKACH, KTÓRYCH NIE OBEJMUJE OBOWIĄZKOWE UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE?

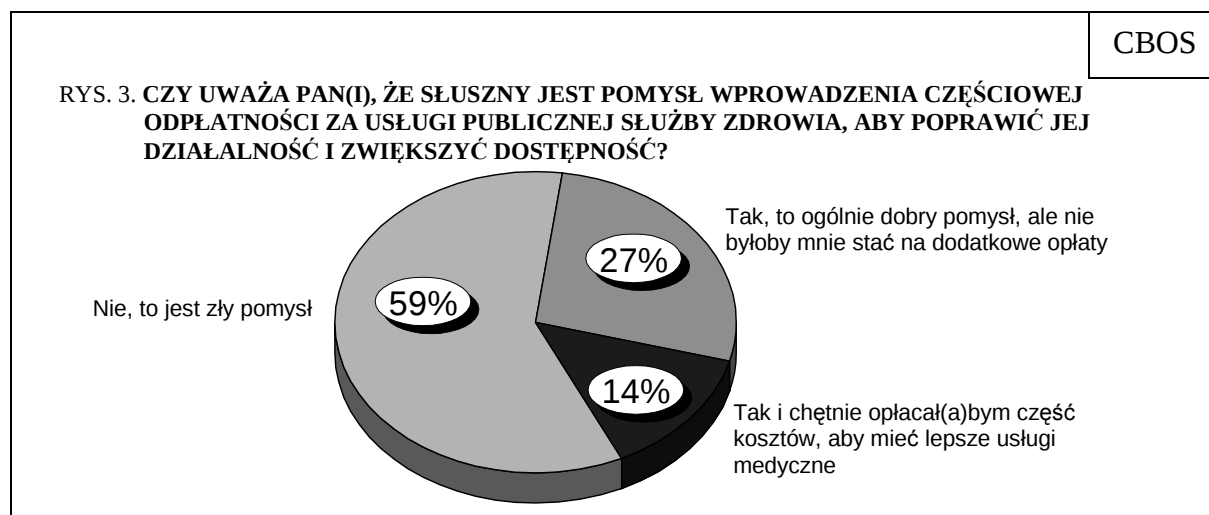
W roku 2000 liczba respondentów chcących ubezpieczyć się dodatkowo była prawie taka sama jak tych, którzy nie zrobiliby tego. W następnych czterech latach ubyło ankietowanych deklarujących wykupienie dodatkowego ubezpieczenia i od tego czasu (tzn. od końca 2004 roku) ich liczba utrzymuje się na stałym poziomie. W ostatnim roku przybyło jednak osób (o 5 punktów procentowych), które nie byłyby zainteresowane dodatkowym ubezpieczeniem zdrowotnym.

Tabela 10

Powszechne ubezpieczenie zdrowotne nie obejmuje wszystkich świadczeń zdrowotnych. Czy zdecydował(a)by się Pan(i) na opłacanie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia , aby mieć zagwarantowane w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie oraz w takich przypadkach, których nie obejmuje obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne?	Wskazania respondentów według terminów badań			
	I 2000	IX 2004	III 2007	II 2008
	w procentach			
Zdecydowanie tak	17	11	8	9
Raczej tak	25	24	26	24
Raczej nie	25	25	30	28
Zdecydowanie nie	20	31	26	33
Trudno powiedzieć	13	9	10	6

Wśród respondentów najmłodszych, najlepiej wykształconych i sytuowanych, a także wśród kadry kierowniczej i inteligencji, osób prowadzących działalność gospodarczą oraz w grupie uczniów i studentów przeważają tacy, którzy deklarują, że opłaciliby dodatkowe ubezpieczenie. Podobnych odpowiedzi jest zaś tym mniej, im ankietowani są starsi, gorzej wykształceni i sytuowani oraz w im mniejszej miejscowości mieszkają; szczególnie mało jest ich także wśród emerytów, rencistów, robotników niewykwalifikowanych. Największe odsetki ankietowanych, którzy nie zdecydowaliby się na wykupienie dodatkowego ubezpieczenia, notujemy wśród osób o najniższych dochodach *per capita* w gospodarstwie domowym, źle oceniających swoją sytuację materialną, emerytów, rencistów oraz ankietowanych w starszym wieku – powyżej 54 roku życia (patrz tabele aneksowe).

Pytaliśmy również bardziej ogólnie, jaki jest stosunek ankietowanych do pomysłu wprowadzenia częściowej odpłatności za usługi publicznej opieki zdrowotnej w celu zwiększenia jej dostępności i usprawnienia działań. Większość Polaków (59%) jest całkowicie przeciwna takiemu rozwiązaniu. Nieco więcej niż co czwarta osoba (27%) uważa pomysł za dobry, ale twierdzi, że nie byłoby jej stać na dodatkowe opłaty. Co siódmy ankietowany (14%) deklaruje, że chętnie opłacałby część kosztów, aby mieć lepsze usługi medyczne.

Ankietowani tym częściej są przeciwnikami częściowej odpłatności za publiczną opiekę medyczną, im niższy jest poziom ich wykształcenia i mniejsza miejscowość, w której mieszkają. Ponadto negatywny stosunek do takiego rozwiązania częściej niż przeciętnie mają badani najstarsi, emeryci, robotnicy niewykwalifikowani i rolnicy. Natomiast im respondenci

są lepiej wykształceni, w im większej miejscowości mieszkają, a także im lepsza jest ich sytuacja materialna, tym częściej akceptują ten pomysł i gotowi są ponosić dodatkowe opłaty. Takie deklaracje są też częstsze wśród osób zajmujących stanowiska kierownicze, należących do inteligencji oraz prowadzących własną działalność gospodarczą (patrz tabele aneksowe).

W ostatnim okresie – ze względu na porę roku – więcej osób zmuszonych było korzystać z opieki medycznej, jednak trudności spowodowane strajkami i protestami jej pracowników napotkało mniej więcej tyle samo osób, co latem ubiegłego roku. Mimo to poparcie dla różnych form protestów jest obecnie znacznie mniejsze niż w czerwcu.

Zmniejszyła się też znacznie wiara ankietowanych w to, że podwyżki płac lekarzy mogą usprawnić działanie systemu opieki zdrowotnej, choć badani nadal niemal powszechnie uznają, że konieczne jest podwyższenie wynagrodzeń pielęgniarek.

Nieco wzrosło przekonanie, że drobne opłaty za różnego typu usługi medyczne mogłyby posłużyć zapewnieniu lepszej opieki medycznej wszystkim obywatelom, choć nadal większość ankietowanych jest przeciwnego zdania. Niemniej jednak wydaje się, że obecnie tego typu rozwiązania są bardziej popularne niż podwyższenie składki na ubezpieczenie zdrowotne.

Z jednej strony większość Polaków chce więc podniesienia nakładów na opiekę zdrowotną (oddłużenia i dofinansowania szpitali z budżetu, podwyżek płac personelu medycznego), z drugiej jednak – pomysły dotyczące pozyskiwania dodatkowych funduszy na ten cel nie mają poparcia. W mniejszości są zwolennicy prywatyzacji niektórych szpitali, podwyższenia składki na ubezpieczenie zdrowotne czy wprowadzenia częściowej odpłatności za usługi medyczne.

W porównaniu z wynikami uzyskanymi w marcu ubiegłego roku mniej jest osób, które byłyby skłonne wykupić dodatkowe ubezpieczenie zdrowotne, gwarantujące leczenie na wyższym poziomie i w przypadkach nieobjętych powszechnym ubezpieczeniem.

Opracowała

Joanna SZCZEPAŃSKA

A N E K S

Tabela 1. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy podwyższyć płace pielęgniarek?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	36	48	7	5	4	1135
Płeć						
Mężczyźni	37	47	8	5	3	538
Kobiety	36	49	6	4	5	598
Wiek						
18-24 lata	34	51	7	4	3	166
25-34	36	47	8	5	3	215
35-44	45	40	6	6	3	164
45-54	39	47	6	4	5	217
55-64	31	50	8	7	4	179
65 lat i więcej	31	52	8	4	5	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	33	51	6	5	5	432
Miasto do 20 tys.	28	58	4	3	7	148
20-100 tys.	36	43	12	6	3	217
101-500 tys.	37	46	10	4	2	177
501 tys.i więcej mieszk.	50	40	4	4	2	161
Wykształcenie						
Podstawowe	25	53	11	6	5	306
Zasadnicze zawodowe	36	47	7	5	5	292
Średnie	40	47	6	4	3	382
Wyższe	49	42	5	4	1	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	51	38	5	6	1	107
Prac.umysł.niż.szczebla	50	44	3	2	1	88
Pracownicy fiz.- umysł.	40	46	6	4	4	86
Robotnicy wykwalifikowani	41	40	10	5	4	118
Robotnicy niewykwalifik.	21	49	10	11	10	49
Rolnicy	30	56	4	4	6	60
Pracujący na własny rach.	53	38	2	5	2	39
Bierni zawodowo						
Renciści	33	42	13	9	3	72
Emeryci	29	53	7	5	5	272
Uczniowie i studenci	32	52	11	3	1	81
Bezrobotni	28	55	7	2	7	99
Gospodynie domowe i inni	31	53	6	5	5	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	50	39	3	4	3	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	43	39	9	8	0	105
sekt. pryw. poza rolnict.	42	43	7	4	4	213
prywatnym gosp. rolnym	28	56	4	6	6	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	28	50	9	13	0	62
301-500	33	52	7	5	3	118
501-900	34	53	7	4	3	232
901-1200	35	47	10	6	2	141
Powyżej 1200 zł	49	37	7	6	0	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	29	49	11	6	6	244
Średnie	34	50	7	5	5	494
Dobre	43	45	6	4	2	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	33	44	13	3	6	61
Raz w tygodniu	33	50	7	6	4	592
1-2 razy w miesiącu	42	46	6	3	4	174
Kilka razy w roku	41	44	7	5	3	205
W ogóle nie uczestniczy	35	52	7	2	4	103
Poglądy polityczne						
Lewica	39	49	4	7	1	172
Centrum	38	50	7	4	2	266
Prawica	38	47	8	5	2	415
Trudno powiedzieć	31	46	8	5	10	282

Tabela 2. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy podwyższyć płace lekarzy?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	38	21	16	7	1135
Płeć						
Mężczyźni	19	38	23	16	4	538
Kobiety	17	38	19	16	10	598
Wiek						
18-24 lata	21	42	21	11	5	166
25-34	21	42	17	15	5	215
35-44	19	35	20	18	8	164
45-54	15	37	19	21	7	217
55-64	15	37	29	15	3	179
65 lat i więcej	14	37	21	17	12	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	13	40	23	15	8	432
Miasto do 20 tys.	13	32	21	23	11	148
20-100 tys.	15	37	29	14	6	217
101-500 tys.	20	39	17	19	5	177
501 tys.i więcej mieszk.	35	39	10	12	3	161
Wykształcenie						
Podstawowe	12	39	22	18	8	306
Zasadnicze zawodowe	11	36	28	18	7	292
Średnie	22	41	17	14	6	382
Wyższe	29	33	18	14	6	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	35	26	17	15	8	107
Prac.umysł.niż.szczebla	27	49	5	11	7	88
Pracownicy fiz.- umysł.	16	46	16	15	6	86
Robotnicy wykwalifikowani	14	39	30	11	6	118
Robotnicy niewykwalifik.	4	41	24	23	9	49
Rolnicy	9	25	35	23	7	60
Pracujący na własny rach.	31	42	18	8	2	39
Bierni zawodowo						
Renciści	10	39	20	27	4	72
Emeryci	14	36	24	17	9	272
Uczniowie i studenci	25	42	26	5	3	81
Bezrobotni	16	39	17	20	7	99
Gospodynie domowe i inni	9	43	18	23	8	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	25	37	15	15	8	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	22	36	20	18	4	105
sekt. pryw. poza rolnict.	22	44	20	10	5	213
prywatnym gosp. rolnym	8	22	36	24	9	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	13	33	24	29	1	62
301-500	14	42	30	7	7	118
501-900	15	42	21	18	5	232
901-1200	15	42	18	17	8	141
Powyżej 1200 zł	31	35	18	16	0	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	11	39	25	16	10	244
Średnie	16	38	21	18	6	494
Dobre	24	38	19	13	6	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	18	43	18	15	7	61
Raz w tygodniu	15	37	24	16	8	592
1-2 razy w miesiącu	20	37	20	18	6	174
Kilka razy w roku	23	38	20	13	6	205
W ogóle nie uczestniczy	17	44	14	20	5	103
Poglądy polityczne						
Lewica	21	35	17	24	3	172
Centrum	15	41	26	14	4	266
Prawica	20	42	21	13	4	415
Trudno powiedzieć	15	32	19	18	16	282

Tabela 3. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy oddłużyć wszystkie szpitale i przyznać im dodatkowe środki z budżetu państwa?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	30	35	15	9	11	1135
Płeć						
Mężczyźni	28	36	17	10	9	537
Kobiety	32	34	13	8	13	598
Wiek						
18-24 lata	34	40	12	6	9	166
25-34	31	40	14	8	7	215
35-44	29	36	15	9	10	164
45-54	27	32	21	8	12	217
55-64	28	37	14	11	10	179
65 lat i więcej	29	27	14	12	17	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	28	36	13	9	13	431
Miasto do 20 tys.	32	40	9	7	11	148
20-100 tys.	31	40	19	5	5	217
101-500 tys.	25	29	22	10	13	177
501 tys.i więcej mieszk.	35	28	13	15	9	161
Wykształcenie						
Podstawowe	27	36	12	9	17	305
Zasadnicze zawodowe	34	34	15	7	10	292
Średnie	32	34	16	11	8	382
Wyższe	21	41	20	10	8	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	20	41	24	7	9	107
Prac.umysł.niż.szczebla	32	29	15	13	11	88
Pracownicy fiz.- umysł.	33	39	15	5	7	86
Robotnicy wykwalifikowani	29	39	18	7	6	118
Robotnicy niewykwalifik.	26	31	14	6	23	49
Rolnicy	30	32	23	8	6	60
Pracujący na własny rach.	24	35	18	16	7	39
Bierni zawodowo						
Renciści	24	36	12	10	17	71
Emeryci	28	33	14	11	14	272
Uczniowie i studenci	34	45	9	5	7	81
Bezrobotni	38	34	10	5	13	99
Gospodynie domowe i inni	40	26	11	16	7	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	30	37	14	7	11	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	28	27	18	15	11	105
sekt. pryw. poza rolnict.	28	39	20	7	6	213
prywatnym gosp. rolnym	30	33	22	7	8	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	27	35	17	10	11	62
301-500	29	40	14	7	11	118
501-900	30	35	16	9	9	231
901-1200	33	35	15	9	7	141
Powyżej 1200 zł	29	28	23	13	7	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	30	32	14	9	15	244
Średnie	29	35	15	10	11	494
Dobre	30	37	16	8	8	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	30	37	6	5	23	61
Raz w tygodniu	30	34	17	9	9	591
1-2 razy w miesiącu	27	42	15	9	7	174
Kilka razy w roku	30	33	13	11	13	205
W ogóle nie uczestniczy	31	31	17	9	12	103
Poglądy polityczne						
Lewica	34	31	14	12	10	172
Centrum	33	38	16	8	6	266
Prawica	25	39	18	9	9	415
Trudno powiedzieć	32	30	11	9	18	282

Tabela 4. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy zlikwidować część szpitali i przyznać zaoszczędzone w ten sposób środki pozostałym?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	12	39	34	10	1135
Płeć						
Mężczyźni	6	14	39	32	9	538
Kobiety	2	10	39	37	12	598
Wiek						
18-24 lata	4	9	41	39	7	166
25-34	5	20	35	32	7	215
35-44	5	12	43	30	10	164
45-54	4	12	41	30	13	217
55-64	5	11	36	37	11	179
65 lat i więcej	2	7	38	39	14	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	12	39	37	10	432
Miasto do 20 tys.	5	12	39	35	9	148
20-100 tys.	5	12	45	30	7	217
101-500 tys.	5	18	35	29	13	177
501 tys.i więcej mieszk.	8	6	34	40	13	161
Wykształcenie						
Podstawowe	3	8	38	37	14	306
Zasadnicze zawodowe	3	10	42	35	10	292
Średnie	7	13	39	34	8	382
Wyższe	4	22	35	30	9	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	4	25	34	28	9	107
Prac.umysł.niż.szczebla	7	12	38	31	13	88
Pracownicy fiz.- umysł.	5	15	47	31	3	86
Robotnicy wykwalifikowani	3	12	40	34	11	118
Robotnicy niewykwalifik.	2	15	31	29	23	49
Rolnicy	0	7	50	36	8	60
Pracujący na własny rach.	11	20	30	25	14	39
Bierni zawodowo						
Renciści	6	11	38	30	15	72
Emeryci	3	7	39	39	13	272
Uczniowie i studenci	6	12	45	31	6	81
Bezrobotni	5	11	36	39	8	99
Gospodynie domowe i inni	3	10	35	48	4	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	6	14	39	32	9	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	8	17	33	31	11	105
sekt. pryw. poza rolnict.	3	19	37	30	11	213
prywatnym gosp. rolnym	0	7	49	34	10	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	1	6	38	47	8	62
301-500	3	13	38	39	7	118
501-900	4	12	39	34	11	232
901-1200	6	9	50	31	6	141
Powyżej 1200 zł	4	22	29	32	12	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	10	39	39	10	244
Średnie	4	10	39	34	12	494
Dobre	5	16	39	32	8	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	3	10	28	43	17	61
Raz w tygodniu	4	10	41	36	9	592
1-2 razy w miesiącu	5	14	39	33	10	174
Kilka razy w roku	6	14	36	32	11	205
W ogóle nie uczestniczy	1	18	37	31	13	103
Poglądy polityczne						
Lewica	3	12	36	39	10	172
Centrum	6	11	41	33	9	266
Prawica	6	14	42	30	8	415
Trudno powiedzieć	1	10	34	40	16	282

Tabela 5. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy wprowadzić niewielkie opłaty za pobyt w szpitalu, np. za wyżywienie?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	6	22	32	37	2	1135
Płeć						
Mężczyźni	7	25	32	35	1	538
Kobiety	6	20	32	39	4	598
Wiek						
18-24 lata	9	21	34	35	2	166
25-34	3	30	36	29	2	215
35-44	10	23	32	33	3	164
45-54	6	23	34	35	2	217
55-64	7	19	32	40	2	179
65 lat i więcej	4	17	24	50	4	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	3	19	34	40	3	432
Miasto do 20 tys.	5	23	37	35	0	148
20-100 tys.	6	27	38	28	1	217
101-500 tys.	10	25	24	37	3	177
501 tys.i więcej mieszk.	10	21	23	43	3	161
Wykształcenie						
Podstawowe	3	19	31	45	3	306
Zasadnicze zawodowe	4	19	36	38	3	292
Średnie	8	22	30	37	2	382
Wyższe	11	36	31	20	2	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	13	38	33	14	1	107
Prac.umysł.niż.szczebla	8	23	30	35	3	88
Pracownicy fiz.- umysł.	7	25	31	36	1	86
Robotnicy wykwalifikowani	4	25	39	32	1	118
Robotnicy niewykwalifik.	2	16	42	36	5	49
Rolnicy	5	19	37	38	0	60
Pracujący na własny rach.	19	15	39	24	3	39
Bierni zawodowo						
Renciści	1	19	39	38	3	72
Emeryci	3	20	27	47	3	272
Uczniowie i studenci	7	22	31	37	3	81
Bezrobotni	5	22	29	42	2	99
Gospodynie domowe i inni	10	13	25	45	6	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	8	27	34	29	1	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	4	29	34	31	2	105
sekt. pryw. poza rolnict.	10	23	34	31	1	213
prywatnym gosp. rolnym	5	20	35	38	2	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	1	11	38	50	1	62
301-500	1	20	40	38	1	118
501-900	4	19	32	43	2	232
901-1200	6	23	30	39	2	141
Powyżej 1200 zł	17	34	16	32	2	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	16	33	46	3	244
Średnie	4	20	34	40	3	494
Dobre	11	30	29	28	2	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	1	21	35	37	6	61
Raz w tygodniu	5	19	34	40	1	592
1-2 razy w miesiącu	7	26	31	35	1	174
Kilka razy w roku	10	20	29	36	5	205
W ogóle nie uczestniczy	6	39	27	22	5	103
Poglądy polityczne						
Lewica	7	25	30	37	1	172
Centrum	7	22	32	37	2	266
Prawica	7	27	34	31	1	415
Trudno powiedzieć	4	14	30	47	5	282

Tabela 6. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy wprowadzić niewielkie opłaty za usługi medyczne, takie jak: porada lekarska, wystawienie recepty, zabiegi i inne?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	6	16	36	41	2	1135
Płeć						
Mężczyźni	7	17	36	38	2	538
Kobiety	4	14	35	43	3	598
Wiek						
18-24 lata	5	20	38	35	1	166
25-34	4	18	38	37	3	215
35-44	11	14	36	35	4	164
45-54	6	16	36	39	3	217
55-64	5	16	37	41	1	179
65 lat i więcej	5	10	28	56	1	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	3	15	38	41	2	432
Miasto do 20 tys.	5	11	44	39	2	148
20-100 tys.	7	18	40	33	2	217
101-500 tys.	10	18	30	40	3	177
501 tys.i więcej mieszk.	8	15	22	52	3	161
Wykształcenie						
Podstawowe	4	13	34	47	2	306
Zasadnicze zawodowe	4	14	39	41	2	292
Średnie	7	16	33	41	3	382
Wyższe	10	22	38	27	2	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	10	24	38	25	3	107
Prac.umysł.niż.szczebla	5	13	31	46	5	88
Pracownicy fiz.- umysł.	9	24	28	38	0	86
Robotnicy wykwalifikowani	5	16	48	28	2	118
Robotnicy niewykwalifik.	0	17	39	38	5	49
Rolnicy	3	8	46	43	0	60
Pracujący na własny rach.	20	21	32	27	0	39
Bierni zawodowo						
Renciści	4	18	39	36	3	72
Emeryci	3	11	33	52	1	272
Uczniowie i studenci	7	20	39	32	1	81
Bezrobotni	7	12	31	47	4	99
Gospodynie domowe i inni	6	13	25	51	4	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	5	19	37	36	3	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	7	20	33	36	4	105
sekt. pryw. poza rolnict.	10	19	37	33	1	213
prywatnym gosp. rolnym	3	8	42	43	3	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	2	4	42	49	3	62
301-500	3	16	45	34	2	118
501-900	4	14	37	44	0	232
901-1200	5	16	31	48	0	141
Powyżej 1200 zł	14	24	22	39	1	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	12	34	48	3	244
Średnie	5	12	39	42	2	494
Dobre	8	22	33	34	3	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	2	20	36	41	1	61
Raz w tygodniu	4	14	37	43	2	592
1-2 razy w miesiącu	6	17	35	39	2	174
Kilka razy w roku	10	13	32	42	4	205
W ogóle nie uczestniczy	7	25	36	28	4	103
Poglądy polityczne						
Lewica	6	15	35	43	1	172
Centrum	6	18	38	35	3	266
Prawica	6	17	37	37	2	415
Trudno powiedzieć	4	12	31	49	3	282

Tabela 7. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy wprowadzić dodatkowe dobrowolne ubezpieczenie zdrowotne, gwarantujące w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	15	32	22	23	8	1135
Płeć						
Mężczyźni	17	35	21	21	6	538
Kobiety	14	29	23	25	9	598
Wiek						
18-24 lata	26	40	17	13	4	166
25-34	20	42	17	15	6	215
35-44	17	39	19	18	6	164
45-54	13	28	28	24	6	217
55-64	9	24	27	28	13	179
65 lat i więcej	8	17	25	38	12	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	11	32	21	26	11	432
Miasto do 20 tys.	22	27	25	21	5	148
20-100 tys.	13	31	30	18	7	217
101-500 tys.	19	33	22	22	4	177
501 tys.i więcej mieszk.	22	33	14	25	6	161
Wykształcenie						
Podstawowe	10	26	23	29	12	306
Zasadnicze zawodowe	11	30	25	26	8	292
Średnie	19	33	22	19	7	382
Wyższe	25	41	17	15	2	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	30	37	17	14	2	107
Prac.umysł.niż.szczebla	18	43	18	13	8	88
Pracownicy fiz.- umysł.	26	43	15	13	3	86
Robotnicy wykwalifikowani	11	37	28	17	8	118
Robotnicy niewykwalifik.	6	29	25	28	11	49
Rolnicy	10	25	26	34	6	60
Pracujący na własny rach.	33	39	14	12	2	39
Bierni zawodowo						
Renciści	11	21	32	27	9	72
Emeryci	8	19	26	33	14	272
Uczniowie i studenci	29	43	19	6	3	81
Bezrobotni	12	30	22	28	8	99
Gospodynie domowe i inni	6	36	17	34	6	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	20	35	23	16	5	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	18	43	18	16	6	105
sekt. pryw. poza rolnict.	22	39	19	15	5	213
prywatnym gosp. rolnym	8	25	24	33	9	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	2	28	23	36	11	62
301-500	10	38	22	23	8	118
501-900	12	31	24	25	7	232
901-1200	17	32	24	23	4	141
Powyżej 1200 zł	24	36	14	22	4	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	10	23	23	33	11	244
Średnie	13	31	25	23	8	494
Dobre	22	38	19	16	6	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	14	13	26	33	14	61
Raz w tygodniu	12	30	24	25	9	592
1-2 razy w miesiącu	19	38	19	18	7	174
Kilka razy w roku	19	33	21	21	6	205
W ogóle nie uczestniczy	19	40	22	15	4	103
Poglądy polityczne						
Lewica	15	37	20	25	2	172
Centrum	18	32	26	19	5	266
Prawica	15	36	22	21	5	415
Trudno powiedzieć	13	21	21	27	17	282

Tabela 8. Czy zgadza się Pan(i) czy też nie zgadza ze stwierdzeniem, że - aby każdemu obywatelowi w naszym kraju zapewnić właściwą opiekę zdrowotną - należy zwiększyć wysokość obowiązkowej składki na ubezpieczenie zdrowotne?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	4	16	35	38	7	1135
Płeć						
Mężczyźni	5	19	33	37	6	538
Kobiety	4	12	36	39	9	598
Wiek						
18-24 lata	5	20	40	30	6	166
25-34	6	19	37	33	5	215
35-44	6	14	31	42	7	164
45-54	6	16	35	37	6	217
55-64	3	16	34	40	7	179
65 lat i więcej	1	8	32	47	12	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	2	16	34	38	10	432
Miasto do 20 tys.	5	13	36	36	10	148
20-100 tys.	6	13	44	34	3	217
101-500 tys.	6	16	32	39	6	177
501 tys.i więcej mieszk.	6	18	26	45	5	161
Wykształcenie						
Podstawowe	2	14	33	41	10	306
Zasadnicze zawodowe	4	14	36	41	5	292
Średnie	6	16	34	37	7	382
Wyższe	7	18	37	31	7	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	7	19	37	30	8	107
Prac.umysł.niż.szczebla	6	19	31	40	4	88
Pracownicy fiz.- umysł.	7	22	37	32	2	86
Robotnicy wykwalifikowani	9	17	38	32	5	118
Robotnicy niewykwalifik.	0	22	27	36	15	49
Rolnicy	0	10	38	47	6	60
Pracujący na własny rach.	6	22	39	32	2	39
Bierni zawodowo						
Renciści	2	16	28	45	9	72
Emeryci	3	11	34	43	10	272
Uczniowie i studenci	7	24	44	21	4	81
Bezrobotni	4	10	33	43	10	99
Gospodynie domowe i inni	1	7	31	55	6	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	7	20	34	34	5	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	6	17	35	36	6	105
sekt. pryw. poza rolnict.	7	20	37	32	5	213
prywatnym gosp. rolnym	0	10	36	46	8	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	1	12	36	45	5	62
301-500	3	13	37	43	4	118
501-900	3	18	38	38	4	232
901-1200	6	11	37	41	5	141
Powyżej 1200 zł	7	26	27	34	6	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	13	31	43	10	244
Średnie	4	12	35	41	8	494
Dobre	6	21	37	31	5	397
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	6	6	27	41	19	61
Raz w tygodniu	4	14	35	38	8	592
1-2 razy w miesiącu	5	19	34	36	6	174
Kilka razy w roku	3	15	35	43	3	205
W ogóle nie uczestniczy	6	23	37	28	7	103
Poglądy polityczne						
Lewica	5	16	30	44	5	172
Centrum	6	18	39	32	5	266
Prawica	5	19	36	36	4	415
Trudno powiedzieć	2	8	31	43	15	282

Tabela 9. Powszechne ubezpieczenie zdrowotne nie obejmuje wszystkich świadczeń zdrowotnych. Czy zdecydował(a)by się Pan(i) na opłacanie dodatkowego dobrowolnego ubezpieczenia, aby mieć zagwarantowane w razie potrzeby nieodpłatne leczenie na wyższym poziomie oraz w takich przypadkach, których nie obejmuje obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne?

(%)

	Zdecydowa- nie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowa- nie nie	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	9	24	28	33	6	1133
Płeć						
Mężczyźni	9	26	29	31	4	536
Kobiety	9	22	27	35	8	597
Wiek						
18-24 lata	13	40	23	16	8	166
25-34	13	30	33	19	5	214
35-44	15	26	31	21	7	162
45-54	7	24	27	36	7	217
55-64	5	15	31	45	5	179
65 lat i więcej	1	11	22	58	7	194
Miejsce zamieszkania						
Wieś	6	22	30	35	6	431
Miasto do 20 tys.	9	21	31	36	3	148
20-100 tys.	7	24	35	29	6	217
101-500 tys.	12	28	23	29	8	177
501 tys.i więcej mieszk.	16	28	16	35	6	160
Wykształcenie						
Podstawowe	4	17	25	46	7	306
Zasadnicze zawodowe	7	20	35	32	6	292
Średnie	9	28	26	31	6	379
Wyższe	20	37	24	14	5	155
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	21	36	25	13	5	107
Prac.umysł.niż.szczebla	12	37	21	21	8	88
Pracownicy fiz.- umysł.	12	37	29	20	2	86
Robotnicy wykwalifikowani	12	19	41	21	8	118
Robotnicy niewykwalifik.	6	16	34	38	7	49
Rolnicy	6	21	37	32	4	60
Pracujący na własny rach.	19	38	14	19	9	39
Bierni zawodowo						
Renciści	2	16	36	42	4	71
Emeryci	2	12	24	55	6	272
Uczniowie i studenci	11	45	20	14	10	81
Bezrobotni	7	22	28	39	3	98
Gospodynie domowe i inni	9	14	29	40	8	63
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	12	32	31	19	5	168
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	9	40	27	21	3	105
sekt. pryw. poza rolnict.	18	27	26	22	7	213
prywatnym gosp. rolnym	6	22	39	30	4	58
Dochody na jedną osobę						
Do 300 zł	0	20	36	45	0	62
301-500	8	17	36	32	7	117
501-900	6	21	30	39	3	230
901-1200	6	24	26	39	5	141
Powyżej 1200 zł	21	37	14	23	5	126
Ocena własnych war. mater.						
Złe	3	14	31	47	4	244
Średnie	6	21	29	37	7	493
Dobre	16	33	25	19	6	396
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	6	12	32	46	5	61
Raz w tygodniu	7	22	32	34	6	590
1-2 razy w miesiącu	10	27	27	30	7	174
Kilka razy w roku	11	33	20	30	6	204
W ogóle nie uczestniczy	14	24	24	31	6	103
Poglądy polityczne						
Lewica	10	29	26	31	4	172
Centrum	12	25	28	30	5	266
Prawica	9	26	31	29	5	413
Trudno powiedzieć	5	17	25	43	10	282

Tabela 10. Czy uważa Pan(i), że słuszny jest pomysł wprowadzenia częściowej odpłatności za usługi publicznej służby zdrowia, aby poprawić jej działalność i zwiększyć dostępność? 1 - Tak i chętnie opłacał(a)bym część kosztów, aby mieć lepsze usługi medyczne; 2 - Tak, to ogólnie dobry pomysł, ale nie byłoby mnie stać na dodatkowe opłaty; 3 - Nie, to jest zły pomysł

(%)

	1	2	3	Liczba osób
Ogółem	14	27	59	1134
Płeć				
Mężczyźni	16	26	59	538
Kobiety	13	28	59	596
Wiek				
18-24 lata	15	27	58	166
25-34	18	25	57	215
35-44	21	27	52	164
45-54	14	28	58	216
55-64	10	30	60	179
65 lat i więcej	8	24	69	193
Miejsce zamieszkania				
Wieś	8	26	66	430
Miasto do 20 tys.	14	26	60	150
20-100 tys.	16	26	58	216
101-500 tys.	17	27	55	177
501 tys.i więcej mieszk.	25	31	44	161
Wykształcenie				
Podstawowe	8	25	67	305
Zasadnicze zawodowe	9	29	62	294
Średnie	15	27	57	381
Wyższe	34	24	42	155
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	39	23	38	107
Prac.umysł.niż.szczebla	16	31	54	87
Pracownicy fiz.- umysł.	18	27	55	86
Robotnicy wykwalifikowani	13	26	61	118
Robotnicy niewykwalifik.	9	20	71	49
Rolnicy	11	24	65	60
Pracujący na własny rach.	37	16	47	39
Bierni zawodowo				
Renciści	6	39	55	72
Emeryci	6	25	69	272
Uczniowie i studenci	16	29	55	81
Bezrobotni	10	30	60	99
Gospodynie domowe i inni	9	32	59	63
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	22	25	54	168
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	19	31	50	105
sekt. pryw. poza rolnict.	23	24	53	212
prywatnym gosp. rolnym	11	22	67	58
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	2	34	64	63
301-500	7	30	64	118
501-900	12	26	62	231
901-1200	10	28	63	141
Powyżej 1200 zł	32	24	44	126
Ocena własnych war. mater.				
Złe	7	30	64	243
Średnie	8	27	65	495
Dobre	26	25	49	397
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	12	27	61	61
Raz w tygodniu	10	29	61	591
1-2 razy w miesiącu	16	19	65	174
Kilka razy w roku	20	26	55	203
W ogóle nie uczestniczy	25	31	44	104
Poglądy polityczne				
Lewica	15	24	61	172
Centrum	18	28	54	266
Prawica	16	31	53	415
Trudno powiedzieć	7	22	71	281